

Ana Blandiana s-a grăbit și de astă dată să-mi facă cinstea de a-mi trimite proaspătului ei volum de poezii, cu dedicația-i măgulitoare. O face, desigur, dintr-o afecțiune frățească. Ea e doar sigură că nu o mai pot însoți în zbor, mie îmi lipsesc din naștere aripile. Mă mulțumesc să-i urmăresc de jos înfruntarea văzduhului.

(Continuare în pag. a II-a)

LIVIU CORNEL BABEȘ S-A AUTOINCENDIAT LA BRASOV

Pe 2 martie 1989, pe pârția de schi „Bradul” din Poiana Brașov, Liviu Cornel Babeș, maistrul la Fabrica de Prefabricate, a protestat tragic față de regimul comunist. În acea zi, el a recurs la un gest dramatic, dându-și foc. Pe o bucată galbenă de carton, scrisese, înainte de a muri, un text cutremurător: „Stop murder! Auschwitz = Brașov” („Opriți crimele! Auschwitz = Brașov”). În urma autoincendierii, a murit la spital după câteva ore. La înmormântarea ce a avut loc la Cimitirul Municipal din localitate au participat sute de brașoveni, veniți acolo voluntar, după ce au sosit „pe la colțuri” despre tragedia concitadinului lor. În lume, Radio Europa Liberă a răspândit știrea, prin vocea redactorului Neculai Constantin Munteanu.

Protest politic

Acasă, nimic din comportamentul lui Liviu Cornel Babeș nu anunța tragedia deznodământ. Până și dimineața acelei zile de 2 martie 1989 a fost o obișnuită, în familie. Dis-de-dimineață, Liviu Cornel Babeș a luat micul dejun cu soția și a plecat la fabrică. Pentru după-amiază, soții programaseră o vizită de familie. La ora 9, maistrul Babeș s-a învoit de la muncă. Nu a participat nici la ședința ce trebuia să se desfășoare la acea oră. Unde pleca, nu a spus nimănui. Dar ce a urmat a zguduit orașul Brașov. În absența soției și a fiicei, a trecut pe acasă, luându-și cu el schiurile. Timp de câteva ore a schiat întruna. Dar la ora la care ar fi trebuit să fie deja acasă, cu ai săi, Liviu Cornel Babeș a ales o altă

cale. Își procurase din timp o canistră de benzină și, în semn de protest pentru măsurile represive ale regimului față de muncitorii brașoveni (15 noiembrie 1987), s-a autoincendiat. Din familie, singurul care l-a mai văzut a fost fratele său. I-a stat alături timp de aproape o oră, la Spitalul Județean, unde muribundul a agonizat în urma arsurilor grave. La ora 18, Eteka Babeș a primit și ea vestea cutremurătoare. Medicii i-au comunicat atunci, fără a oferi și alte detalii, că sotul ei murise între timp. Tot ei au recomandat familiei să țină închis sicriul până la înmormântare. Pe 5 martie 1989, în zi de duminică, la Cimitirul Municipal, sute de oameni l-au condus pe ultimul drum. Preotul de la Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” a oficiat două slujbe, acasă și la cimitir, deși Babeș își luase singur viața. Să fi acordat Biserica iertarea păcatelor martirului din Brașov?

Tablouri premonitorii

Maistrul în vârstă de 47 de ani era și un talentat artist plastic. Membru al Uniunii Artiștilor Plastici Amatori, era cunoscut în mediul artistic brașovenian, în care se remarcase prin câteva expoziții. Acum, ultimele sale picturi sunt interpretate de familie ca premonitorii pentru gestul său dramatic. „Toate ultimele tablouri erau cu temă”, își amintește îndurerată Eteka Babeș. „De exemplu, era un tablou cu o pădure amputată. Îmi zicea: «Uite, asta suntem noi, niște amputați!». În alt tablou era un labirint și în mijloc, Iisus răstignit pe cruce. Îmi spunea:

«Uite cum e viața, ca un labirint, dacă ai credință ieși din labirint!». Ultimul lui tablou (Grota cu măști, n.n.) era un fel de peșteră în care stalactitele și stalagmitele erau numai cranii, iar în centru apăreau din umbră o femeie și un copil. Eu spuneam că parcă suntem eu cu fiica-mea, cum rămânem înmărmurite. Și așa a fost! Asta a fost ultimul lui tablou...». Pe verso, avea și o însemnare: „Ende” (Sfârșit!)

Securitatea a confiscat caietele

Cazul Babeș a fost instrumentat discret de Securitate. Imediat după înmormântare, un securist a scotocit camera de lucru a maistrului, în prezența soției. „Au venit la mine, la serviciu, de la Securitate, își amintește Eteka Babeș. Am plecat cu ei acasă. Au fost omenosi, mai ales unul dintre ei, un tânăr. Mi-a zis că vrea să se uite prin sertare. M-am întrebat dacă avea caiete, ei știau că e pictor amator. Voiau să afle dacă am păstrat caietele cu schițe. Le-au luat, dar nu pe toate, doar două dintre ele și nu mi le-au mai dat înapoi.” Pe lângă grilele vieții de zi cu zi, văduva a suportat și comportamentul cunoscuților. Foștii prieteni, de teama Securității, au rupt legătura cu familia Babeș. „Din martie '89, nimeni nu a mai vorbit cu mine. De frică, prietenii nu mă mai căutau. Mi-au și spus că nu vor să ne mai vedem pentru că le este frică. Asta e! Totuși, la serviciu nu am avut probleme. Toți au tăcut.”

(Continuare în pag. a II-a)

Soții Babeș (Liviu Cornel și Eteka) și fiica lor Gabriela

Maistrul Babeș (în picioare, în mijloc) era membru al Uniunii Artiștilor Plastici Amatori. FOTOGRAFII: Arhiva personală Eteka Babeș

Autopsia unei interdicții

Pe 3 martie se împlinesc 20 de ani de când poeta Ana Blandiana i-a trimis un memoriu lui Nicolae Ceaușescu, prin care protesta față de ridicarea dreptului de semnătură în august 1988. Măsura era consecința ariției controversatului volum de versuri „Întâmplări de pe strada mea” (Editura Ion Creangă).

Poezia „O vedetă pe strada mea” relatează povestea motanului Arpagic, un pisoi care, „îmbătat” de faptul că devine vedetă, uitase de unde plecase. Descriind gesturile motanului, a făcut analogie cu comportamentul lui Nicolae Ceaușescu, ironie remarcată imediat de redactorii revistei „Săptămâna”, care s-au dus cu „păra” la Tovarășii. Astfel, Anei Blandiana i-a fost ridicat dreptul de semnătură, aflându-se la a treia „experiență” de acest fel, după ce mai fusese interzisă în 1959 și în 1985.

Despre „peripețiile” interdicției din 1988, doamna Ana Blandiana a avut amabilitatea să ne ofere câteva detalii, din care reiese mecanismele prin care un scriitor era pus la colț în „Epoca Ceaușescu”.

(Continuare în pag. a III-a)

Acum 20 de ani, Ana Blandiana i-a trimis un memoriu lui Ceaușescu, în care protesta pentru că i se ridicase dreptul de semnătură. FOTO: Arhiva personală Ana Blandiana

Mărturia unei istorii trăite

Scandalul cu motanul „Arpagic” al Anei Blandiana a pornit din oportunistul unei femei speriate care, sezizată, la rândul ei, de un subaltern de „sacriliegul” produs de poetă, a dat fuga la „Poarta” să vândă „poanta” pentru a primi „tehninii” recunoștinței. Elena Ceaușescu m-a chemat și, galbenă la față, mi-a citit cu greutate și cu o frazare aiurea versurile incriminate.

— Ei, ce zici, Curticeanu! Blandiana, pe care eu și tovarășul am ajutat-o atât!

Reacția mea o descumpănește pe moment:

— Dar ce vă supără la o poezie destinată copiilor?

— Tu chiar crezi că nu vrea să insinueze nimic?

— Interpretări tendențioase pot fi date oricărui cuvânt scris, dar, de multe ori, aceste interpretări aparțin mai mult cititorului decât scriitorului, căruia i se face proces de intenție inutil.

Să nu credeți cumva că în acele momente grija mea era s-o apăr pe Ana Blandiana; viața grea de la Cămin, scandalurile care izbucneau aproape zilnic m-au învățat să nu pun paie pe foc, fie și numai dintr-un

instinct de conservare, pentru că în fața fulgerelor ce se declanșau din orice motiv jucam mereu rolul de paratrânsnet; pe de altă parte, trebuia, cunoscându-i pe cei doi, să fii și prost să spui că între „Tovarășu” și „Arpagic” poate să existe vreo asemănare.

Cu poezioara sub braț a dat fuga la Ceaușescu și, după o masă de taină în doi, a urmat ce a urmat în privința Anei Blandiana.

La scurt timp, Gogu Rădulescu, staroste de la Comana, vine la mine cu jaba Anei Blandiana în băț, adresându-mi rugămintea s-o prezint tovarășilor.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

S-au împlinit 40 de ani de ani de la începerea plenarei CC al PCR care a decis cooperativizarea. În „decada cadourilor” se vând, pachet, „mărfuri de sezon”. Foștii deținuți politici Al. O. Teodorescu-Păstorel și Gabriel Tepelea au fost prezenți în librărie cu apariții editoriale noi.

Bădița cu tractorul

În calendarul politic al României, la 3 martie s-au aniversat 40 de ani de la „istorica” plenară a CC al PCR care a decis cooperativizarea. Ancheta Șcintei are ca țintă comuna Hărman din județul Brașov. O fotografie înfățișează sârbătoarea intrării primelor tractoare românești în hotarul comunei. Tărâni primesc tractoarele de la „aliații” muncitori cu

drapеле, căciuli ridicate și flori. Grigore Călcăi, inginer pensionar și inventator, a lucrat primul din România, la Hărman, pe tractor românesc. A fost nevoie de vreme, zice inginerul, ca tractorul să câștige încrederea sâtenilor. Tărâni se temeau că-n urma tractorului, ogorul se face șosea. Feriți apoi, le-au făcut cântece de „folclor nou”. „A trecut bădița cu tractorul” — suspinau fetele. Iar „Ile-țuța tractorista” sucise capul junilor semănători.

Decada cadourilor

După „luna cărții la sate” încheiată în februarie, fără popas, în martie s-a decis intrarea în „decada cadourilor”.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Ospătar de stațiune

Tauber Ernő avea 28 de ani în 1989 și era ospătar la Hotelul Roman din Herculane. Locuiește și acum în aceeași localitate, dar lucrează în alt restaurant. Pasiunea sa, încă din copilărie, a fost să strângă într-o colecție calendare de buzunar. Ne-a trimis și la redacție 24 de calendare ale anului 1989, care vorbesc despre cum se făcea reclamă în acea epocă. „Copii, abonați-vă la publicațiile ce vi se adresează”, îndeamnă un calendar de la Difuzarea Presei, iar un altul, al aceleiași instituții, spunea: „Difuzarea presei vă oferă o gamă variată de publicații prin abonamente și vânzare cu bucată”. Pe cele de la Loto-Pronosport se poate citi: „Jocul meu preferat loto”, „Succes la... loz în plic” sau „Pronosport — mari șanse de câștig”. „Pronosport, jocul marilor câștiguri”. CEC-ul își făcea astfel promovare: „... și câte un leu, dar mereu. Depunând cu regularitate pe bază de consimțământ scris, timpul trece, economiile cresc”. Alte două calendare îndeamnă populația să meargă la cumpărături: „Vizitați cu încredere artera comercială Craiova, unitate reprezentativă a comerțului de stat”, „Vizitați cu încredere magazinul uni-

versal Crinul — Alexandria, unitate reprezentativă a comerțului de stat”.

Tauber Ernő povestește: „ADAS-ul, Loteria făceau calendare drept materiale promoționale. Lumea le arunca de obicei după ce trece anul, dar eu le-am adunat. Cel mai vechi calendar pe care îl am e din 1924, cu o reclamă la Zeiss”. El își amintește cum era să fi ospătar în 1989: „Venise un ordin ca proporția la mâncare să fie de 1 kilogram de carne la 5 kilograme de legume. De aceea, la masa de seară, alături de friptură mai puneam trei gamururi: mazăre, orez și fasole verde. Dar toată lumea ar fi vrut numai cartofi prăjiți. Peștele era obligatoriu pe vremea aceea, știți devisa: «Nici o masă fără pește!». Le ziceam: «Vă dau carne, dar trebuie să luați și pește». Se dădea merluciu, buncel, pentru că nu avea oase, dar și stavrid. Apăruse un rețetar special pentru produsele din pește și se făceau și părjoale și perișoare din pește. Clientul zicea: «Bine, numai să nu-mi pui pește în aceeași farfurie cu friptura!».

Veneau atunci mulți turiști străini la Baile Herculane, care era pentru ei o destinație «exotică».

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

3 martie (vineri)
Soarele a răsărit la 6:50, a apus la 18:06
Luna a răsărit la 4:19, a apus la 12:37
Sărbătoare creștină:
Sfinții Mucenici Eutropiu, Cleonic și Vasilisc

S-a întâmplat la 3 martie 1989

● Erich Honecker, președintele Consiliului de Stat al RD Germană și secretar general al CC al PSUG, anunță, într-o declarație făcută la primirea unei delegații a tineretului japonez, că R.D. Germană se pronunță pentru o lume liberă de arme nucleare și o pace trinitrică, obiective care corespundeau răspunderii sale istorice ca de pe pământ german să nu mai pornească niciodată un război. Conform declarației sale, RD Germană s-a aflat întotdeauna de partea forțelor care se pro-

nunțau în favoarea înlocuirii confruntării prin cooperare.

● La Helsinki a avut loc ceremonia depunerii jurământului de către Mauno Koivisto, reales în funcția de președinte al Finlandei pentru un nou mandat de șase ani de către electorii desemnați în alegerile de la 31 ianuarie-1 februarie 1988.

● La Harare a fost lansată o „Enciclopedie a Republicii Zimbabwe”, prima de la dobândirea independenței, în 1980. La elaborarea lucrării, care prezenta Zimbabwe ca o țară în curs de dezvoltare ce și-a ales propria cale spre progres după 90 de ani de opresiune colonială și o lungă perioadă de luptă pentru independență, au participat 90 de specialiști. Enciclopedia conținea 431 de pagini de informații istorice, economice, culturale și din numeroase alte domenii și prezenta, totodată, biografiile reprezentanților de seamă ai poporului zimbabwean.

Ramona VINTILĂ

CARICATURA ZILEI

AGENDA ELENEI CEAUȘESCU

Între orele 9:00 și 14:40, la Sala Plenarelor, s-a ținut „Consfătuirea de lucru”. În agenda de la Cabinetul 2 nu sunt menționați nici participanții, nici ordinea de zi. La Telejurnalul de seară și din Șcinteia, oamenii vor afla de „dezbateri”. Nici un alt participant la „discuții”, cu excepția lui Nicolae Ceaușescu, nu va fi nominalizat.

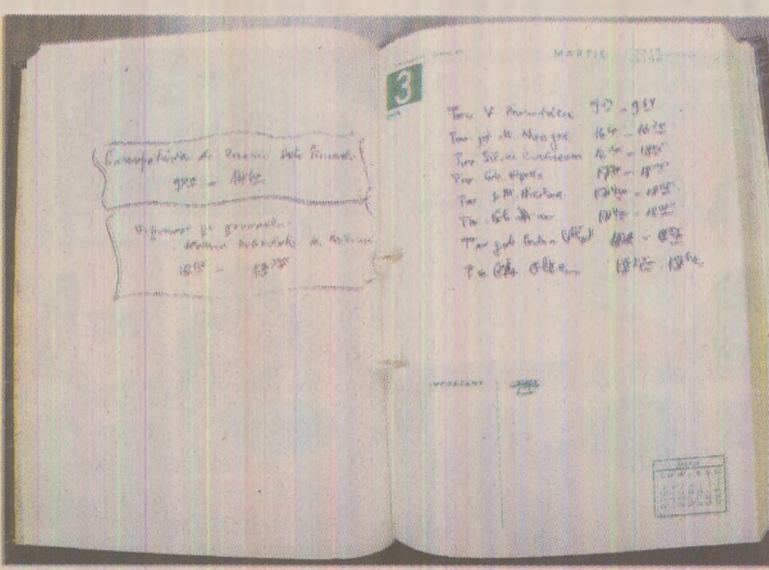
Din agendă reiese că Elena Ceaușescu mai „ieșea” din ședințe. Astfel, câteva minute (9:51-9:59), în biroul ei este menționat V. Bumbăcea. După pauza de masă, primul solicitat de Cabinetul 2 a fost generalul Marin Neagoe, șeful Direcției a V-a (16:20-16:29). A convorbit după aceea îndelung cu șeful Căminului CC al PCR, Silviu Curticeanu (16:30-18:05). În prezența lui Curticeanu, au fost chemați Gh. Oprea, I. M. Nicolae și Gh. Dima.

Un neobișnuit punct al agendei este „Vizionare pe pasarelă — Statuia Libertății de Marius Butunoiu” (18:10-18:25). Să-ți ajungă opera la nivelul interesului „de partid și de stat” al Elenei Ceaușescu era vârf performanței... artei angajate!

Cariera sculptorului Butunoiu debutase, de altfel, sub semnul

„plenarei angajării”. Pe vremea când Stalin era „Lenin de-acum”, se plasea cu bustul „părintelui popoarelor” printre plasticienii apreciați de UAP, critică și presă. A trecut lin, la vremea potrivită, în avangarda artistică a naționalismului comunist. Într-un posibil clasament al sculpturilor monumentale din „Epoca Ceaușescu”, Butunoiu ar fi, probabil, capul de listă.

Când îi viziona ultima creație, știa, oare, Elena Ceaușescu că Butunoiu făcea „cultul personalității” generalului Victor Atanasie Stănculescu? Lucrarea în bronz de cea mai bună calitate avea, după descrierea modelului, 80-90 kg. Butunoiu îl nemurise pe general în 1988. La începutul lui '89 i-a dăruit, „eroului”, statuia Stănculescu o „amplasă” în propria-i casă, ferind-o de ochi nedoriți. A „dezvelit-o” abia în 27 septembrie 2005, în prezența lui Andrei Păunescu, prilej cu care i-a mărturisit acestuia: „Marius Butunoiu mi-a făcut-o din prietenie pentru mine, că l-am ajutat să facă toate monumentele alea de la București, Oradea, Arad și așa mai departe, că eram șeful Departa-

mentului de inzestrare a Armatei. I-am pus la dispoziție bronz, asta am făcut, nu alt ajutor”. Și-l lăudase, probabil, Elenei Ceaușescu, atentă la simpatiile și capriciile generalului preferat. După „vizionare”, un singur minut (18:26-18:27) — cât să aducă sau să ia ceva —, în biroul Elenei Ceaușescu a intrat generalul Iulian Vlad. Generalul Constantin Olteanu, cu funcția de

secretar al CC, a fost ultimul chemat (18:27-18:30).

Se pare că-i plăcea Elenei Ceaușescu să cheme la raport generali promoși în funcții de partid și guvernamentale. Sopteau, de altfel, și neamurile bărbatului că apreciasse deosebit militarii și-n vremea când o știau de Lenuța Petrescu.

Lavinia BETA

ARTICOLUL ZILEI

LA COMBINATUL CHIMIC DIN FĂGĂRAȘ, EXPORTUL ESTE SARCINĂ PRIORITARĂ

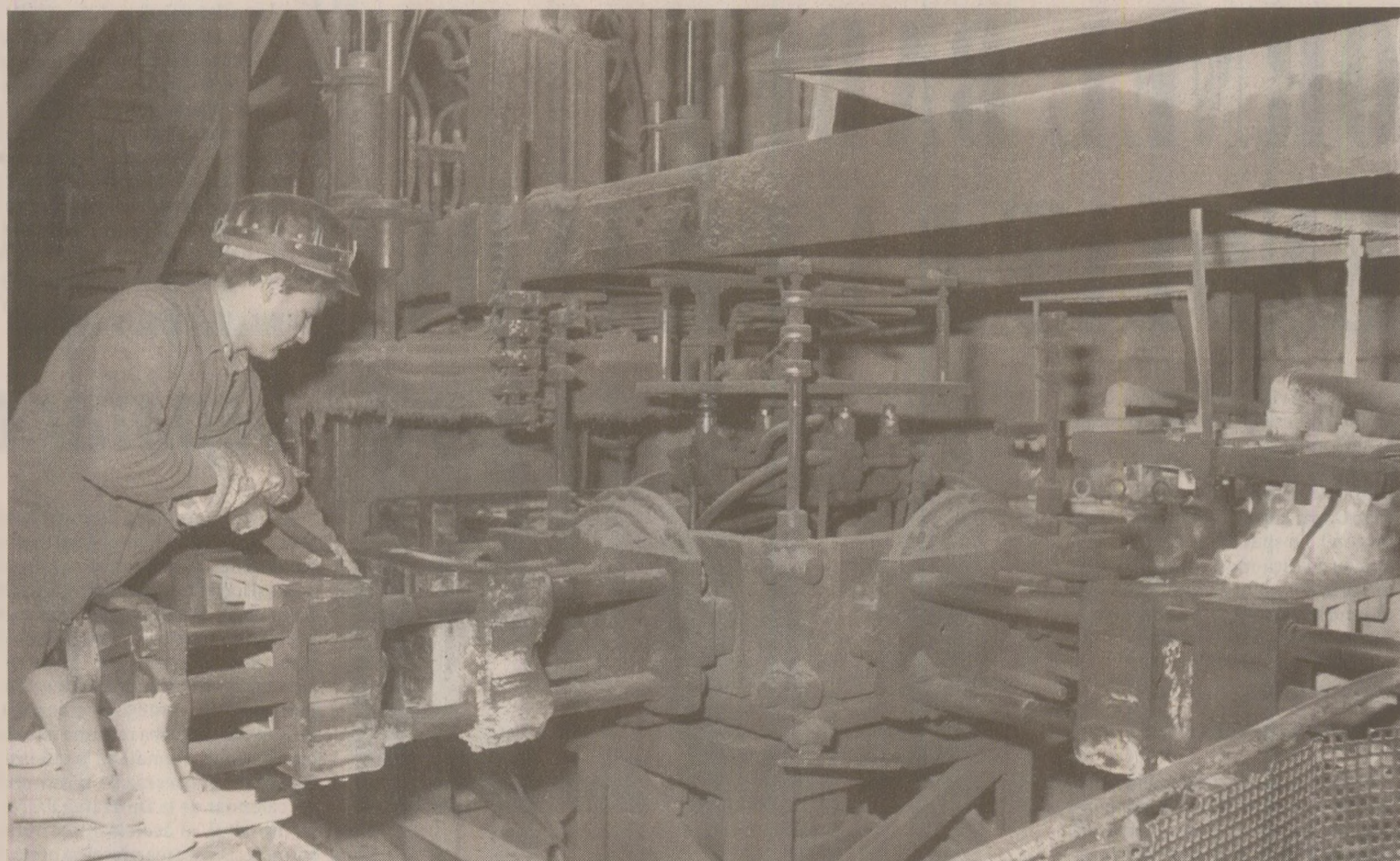
De mai mulți ani, Combinatul chimic din Făgăraș se situează în mod constant printre unitățile economice ale județului Brașov, cu o rodnică și eficientă activitate la export. Anul trecut, prevederile de plan au fost depășite cu 19 milioane de lei, pentru ca în acest an, după două luni, deși sarcinile sunt cu mult mai mari, să se livreze suplimentar produse în valoare de peste 50 de milioane lei. Aceste rezultate sunt cu atât mai meritorii cu cât combinatul din Făgăraș a oferit și oferă partenerilor de peste hotare o gamă largă și complexă de produse, solicitate în 36 de țări. De reținut este și faptul că planul pe anul trecut și pe primele două luni din acest an s-a realizat cu o ritmicitate aproape matematică.

Așa cum ne-a relatat economistul Ioan Drăgan, șeful serviciului desfășurare-export, rezultatele amintite își găsesc explicația în primul rând în responsabilitatea și dăruirea cu care a acționat întregul colectiv al combinatului pentru perfecționarea neîntreruptă a activității de export.

— Care sunt toți factorii concreți cei mai dinamici și eficienți cărora le atribuim un rol determinant în obținerea acestor rezultate?

— În cazul combinatului nostru, ne-a spus în continuare interlocutorul, s-au dovedit asigurarea din vreme a comenzilor, promptitudinea în livrarea produselor contractate, receptivitatea față de cererile și sugestiile partenerilor externi, dar mai cu seamă îmbunătățirea permanentă a calității produselor pe care le realizăm.

Să ne referim mai pe larg la câteva dintre acești factori. A devenit o practică obișnuită pentru activitatea combinatului din Făgăraș, în colaborare cu întreprinderile de comerț exterior „Chimica”, „Danubiana” și „Romtehnica” să se inițieze din vreme acțiuni de contractare cu parteneri externi. În acest scop, combinatul a înaintat celor trei întreprinderi de comerț exterior, încă din luna noiembrie a anului trecut, ofertele și fișele pentru produsele destinate exportului în anul 1989, ceea

Combinatul chimic de la Făgăraș era cunoscut printre „unitățile frunțase” ale județului Brașov în anul 1989 FOTO: AGERPRES

ce a permis ca perfecționarea contractelor să înceapă încă din luna decembrie. Așa se explică faptul că, încă din primele zile ale anului, combinatul a avut asigurate comenzi și contracte cu acreditările deschise. Astfel încât livrările s-au putut derula ritmic, în condiții optime.

Totodată, receptivitatea față de solicitările și sugestiile partenerilor externi a jucat un rol determinant în câștigarea încrederii acestora. Un exemplu. Unul dintre partenerii externi a solicitat un produs cu o granulație fină, care nu s-a mai realizat în țară, deci, nici la Făgăraș. Specialiștii combinatului puteau refuza coman-

da pe motiv că produsul respectiv nu se producea la parametrii respectivi. Deși își dădea seama de explicațiile și greutatea pe care le genera acceptarea acestei comenzi, n-au refuzat-o. După ce produsul a fost realizat la granulația cerută de partenerul extern, chimiștii făgărașeni au acționat în continuare cu o hotărâre și ambiție fără precedent, sporind și mai mult finețea granulației. Și au reușit. Evident, produsul a fost acceptat fără rezerve, dar nu și fără uimire de partenerul extern și, bineînțeles, la un preț mai bun. În asemenea situații nu sunt puține. În numeroase cazuri, chimiștii de la Făgăraș sunt aceia care vin în

întâmpinarea cerințelor partenerilor, oferindu-le produse cu parametri îmbunătățiți, comparativi și chiar mai buni decât cei realizați pe plan mondial. Demn de rețut este, în acest sens, marea mobilitate de care se dovedește în adaptarea fabricației la cerințele pieței externe.

Dar „legea” după care se conduce în activitatea de export colectivul combinatului o constituie calitatea și performanțele produselor pe care le oferă partenerilor externi. În aceasta trebuie căutat de fapt explicația că, în ultimii ani, volumul produselor exportate s-a dublat și că mai bine de 80% din această pro-

ducție se livrează unor parteneri tradiționali, printre care se numără firme din țări puternic dezvoltate economic: Japonia, Statele Unite ale Americii etc., cunoscute prin exigența pe care o manifestă față de produsele importate. Nu-i întâmplător faptul deci, în prim-planul preocupărilor chimiștilor făgărașeni se află strădania pentru continua îmbunătățire a performanțelor produselor pe care le realizează. În acest context trebuie apreciate dezvoltarea și modernizarea în ultimii ani a unor capacități.

Nicolae MOCANU, Săptăm. nr. 14.473/1989

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Știe că nu mă pot desprinde de pământ, sunt damnat să-i frământ noroaiele, să-i înfrunt dificultățile. Da, și să-i prețuiesc virtuțile. Am admirat admirabila prezentare din față, fără să-i mai pot judeca toate subtilitățile. Deschis, Ană, culegerea, când ici când acolo, contemplându-și zborul, reținând ceea ce mi-e mai accesibil. Mă întreb poate care poezie din volum mi-a venit mai la suflet, pe care am simțit-o mai imaculată: m-aș decide pentru „Rugăciune”.

Dacă nu te pot însoși în zbor, te însoțesc în schimb în interminabilele-ți drumuri pe care eu singur nu le mai pot face și nu le-am putut nici ieri face. Le fac acum, când într-o parte când în alta a lumii noastre nesfârșite și plină de minuni, în tovărășia-ți plină de neprevăzut, plină de duh și mă compensez cu imaginația cât mă mai poate ea ajuta. Nu te stănjenez? Te urmez cu admirație, dar și cu invidie. Mi-e teamă numai că n-aș putea rezista la nesfârșitele drumuri și la condițiile în care adesea a trebuit să le faci. Zic, când într-o parte când în alta, deloc în toate: mi-ai scoate sufletul!

Mai ieri ne judecai că suntem doar un popor vegetal, adică îndurător, pasiv, resemnat la loviturile sorții. Dar ne puneai inima la loc, ne lăsați mângâierea naturii noastre de a reinvia mereu, cu fiecare primăvară, siguranța reinvierii stejarului mereu mai frumos, mereu mai falnic. Decepția o prefăcea într-un încredător optimism. Ce bine! Pasivi, dar încredători!

La disperare cad uneori în cealaltă extremă: poporul nostru e mai curând un popor ovin, a adus cu sine mult și din sufletul oii cu care în timp s-a înfrățit. Oaia, care se lasă mulsă, tunsă, jupuită, cu resemnare, fără să zbiere. Oaia turmă, din care dacă una sare în baltă, toate sar după ea. Blândă, supusă, e de ajuns un singur câine la o turmă întreagă!

David Prodan, Memori. Text îngrijit și adnotat, cu o postfață de Aurel Răduțiu, București, Editura Enciclopedică, 1993, p. 99-100

Sosit un pachet de scrisori: de la Corina, Radu, Tuțu, din Stockholm, Călin Mihăilescu din Toronto și... o vedere întârziată de la Radu din San Francisco. Plicurile fuseseră legate laolaltă și mai purtau urmele sforii pe la colțuri, apoi mi s-au remis deodată, unele fiind din decembrie '88, altele din ianuarie anul ăsta. Bine măcar că n-au fost distruse! Ne consolăm, nu-i așa? — Aseară, la cuscri, masă comună. Plictisit. — I. îl atacă pe Croh, pentru „rapoartele secrete” — referate de editură la diverse cărți pe care criticul le-ar fi respins, cu motivații politice, nu estetice. Astfel, public, în presă, criticul face pe liberalul, iar în referatele secrete e tot un neostalinist. E adevărat, dacă mă gândesc la referatul înaintat despre romanul lui G., care putea fi — după — oprit din fașă. Croh. spunea acolo că editura se leagă la cap cu acest roman, care pe lângă că e slab, îi va aduce și mari prejudicii. I. să fi aflat de acest referat? Oricum, el își ia măsuri de precauție, afirmă că „tot Bucureștii” vultuește, dar nu numește exact nici o carte, nici un scriitor anume căruia Croh. i-ar fi făcut asemenea „bucurii”... — Din nou afacea „Versetelor satanice”: În India, secretarul general ONU spune că libertatea cuvântului nu trebuie folosită pentru ofensarea credințelor nimănui. Nota bene! Libertatea de expresie trebuie îngrădită deci. La fel, doamna Thatcher schimbă tonul când afirmă, la ea acasă, că romanul are un caracter „jignitor” la adresa islamismului. Halal! Pe când predarea „criminalului” scriitor kilerilor lui Khomeiny?

Mircea Zăciu, Jurnal IV, București, Editura Albatros, 1998, p. 414-415

Silă și lehamite. Nu aflu decât despre lucruri și stări de lucruri groțeste. Totul e deformat. Judecata și bunul simț se sperie de câtă absurditate poate genera o simplă anomalie a puterii, autocontemplarea satisfăcută.

Victor Felea, Jurnalul unui poet leneș, Ianuarie 1955-Martie 1993, Ediție îngrijită de Lidia Felea, București, Editura Albatros, 2000, p. 720

LIVIU CORNEL BABEȘ S-A AUTOINCENDIAT LA BRAȘOV

(Urmare din pag. 1)

Erou-martir, după 8 ani

Gestul lui Liviu Cornel Babeș din 1989 se aseamănă cu cel al studentului ceh Jan Palach, care la 19 ianuarie 1969 și-a dat foc pe treptele Muzeului Național din Praga, în semn de protest față de ocupația sovietică. Cehii au știut să-și respecte eroul încă de atunci, deoarece înmormântarea lui Palach s-a transformat într-o manifestare de protest contra URSS-ului. Au participat un milion de oameni, cu toate că țara era sub ocupația Armatei Roșii. În zilele noastre, o stradă centrală și o piață din Praga poartă numele lui Jan Palach, iar cehii, anual, la 19 ianuarie, îl serbează pe eroul lor.

În schimb, despre Liviu Cornel Babeș puținii români știu ceva. Municipalityatea din Brașov a denumit o stradă după numele său, însă, dintre

organizațiile societății civile, doar Asociația „15 Noiembrie 1987” îi cinstește memoria an de an, organizând o ceremonie religioasă pe locul unde s-a autoincendiat. Pe partea „Bradul” din Poiana Brașov, singurul simbol care indică protestul său este o cruce de fier ridicată de familie.

Despre respectarea memoriei soțului, doamna Etelka Babeș spune cu amărăciune: „Cei care au murit la revoluție au fost înmormântați în Parcul Central din Brașov. Mare tristete am în mine văzându-l pe soțul meu uitat pe nedrept de cei care au organizat acest loc de odihnă din centrul orașului pentru eroii-martiri ai Revoluției. În fond, Liviu a deschis în 1989 Revoluția Română anticomunistă! Nu poate nimeni contesta acest lucru”.

Liviu Cornel Babeș a fost declarat „erou-martir” la 4 iunie 1997. Florin MIHAİ

Mărturia unei istorii trăite

(Urmare din pag. 1)

În jalbă, Blandiana, la fel ca mine, contesta că ar fi intenționat să fac vreo asemănare între motan și conducătorul iubit, punând valva produsă pe seama unor răuvoitori.

Între mine și Gogu erau relații de simpatie reciprocă, deși în ce mă privește, îi contestam uneori „bunele intenții” în privința unor măsuri luate de Curtea Financiară cum după ureche, sau, mai concret spus, după simpatia sau antipatiile de moment ori de lungă durată ale președintelui Curtii: — Nea Gogu, parcă ar fi mai firesc și mai eficient să încercați dumneavoastră!

— Știi, Silviu, o să zică de ce mă bag într-un sector de activitate pe care nu-l coordonez!

— Și mie ce-o să-mi zică?

— Tu ai primit o sesizare pe numele lui și nu poți s-o cenzurezi!

— Bine, am să spun că mi-ai adus-o dumneavoastră!

Își trage cu greu răsuflarea, dar mă știe prea bine că să nu-și dea seama că glumesc.

— În fond, ai ști tu o obligație, că Blandiana este și ea o ardeleancă de-a ta!

— Bine, fie, cu o singură condiție: trimiteți un „pițifelnic” să înregistreze jalba la registratură Cancelariei.

Se uită lung la mine, dă din mână a lehamite și-mi spune: — Cancelaria asta face și dintr-un băiat deștept un biet funcționar mărunț!

Într-un fel, avea dreptate, dar nu în situația dată; am primit memoriul înregistrat și i-l-am prezentat lui Ceaușescu, și nu ei, într-o zi în care raporturile dintre noi doi erau normale. I-a citit oarecum îngândurat, cu o anume amărăciune chiar, și mi-a spus cu o voce aproape stinsă: „Bine, lasă-l aici!”.

A doua zi, un om de ispravă de la registratură Cancelariei și, mai apoi, șeful de cabinet al Elenei Ceaușescu, și unul, și altul, subalternii mei mi-au spus că, din dispoziția ei, au verificat dacă eu am primit sau înregistrat memoriul Anei Blandiana. Doamne, ce caracter urât avea și până unde mergea cu nerușinarea ei iscoditoare!

Silviu CURȚICEANU, Meditații necenzurate, București, Editura Historia, 2007

CALENDARUL DE PERETE

Economie la consumul de energie: Nopti cu... soare pe pistele de schi

O soluție ingenioasă pentru economisirea energiei electrice este iluminarea pistelor de schi cu ajutorul unui dispozitiv fotovoltaic care are însușirea de a răspândi noaptea lumina solară pe care o înmagazinează în puzete zi. Înaltă de 4,5 metri, instalația proiectează lumina până la circa 100 de metri în jur și poate funcționa — potrivit condițiilor locale — între două

și cinci ore zilnic, iar aprinderea și stingerea sunt comandate printr-un dispozitiv automat, de la distanță. O anume particularitate face aceste instalații și mai atrăgătoare. Este vorba de faptul că sunt mobile, puțând fi deplasate lesne cu ajutorul unui tractor de putere mică. „Premiera” europeană a instalației a avut loc iarna trecută, într-o stațiune de spor-

turi de iarnă în apropiere de Grenoble, în Franța, bucurându-se de un succes deplin. În cazul de față, succesul înseamnă nu numai aspectul energetic propriu-zis, ci și cel comercial, întrucât s-a constatat că amatorii de schi încep să savureze, în număr din ce în ce mai mare, practicarea acestui sport pe timp de noapte.

Calendar, martie 1989

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Ospătar de stațiune

(Urmare din pag. 1)

Germanii apăsau în grupuri organizate de câte 30-40-50 de persoane; erau, în general, oameni de condiție medie, care alegeau Herculanu pentru tratament. Aterizau la Timișoara sau Arad și luau autocarele; stăteau câte trei-patru săptămâni. Pentru masa unui străin se aloca 100 lei pe zi și li se ofereau și antreuri, și felul unu, și felul doi, și o portocală la desert. Un român avea alocată o sumă de numai

40 de lei; mâncau și românii și străinii în aceeași sală, dar în raioane diferite. Ai noștri vedeau ce mănâncă ceilalți și comentau: «Uite, eu sunt în țara mea și eu nu pot să mănânc o portocală!». Românii care aveau pile veneau și cumpărau din restaurant salam Victoria, dar în cantități mici, câte 300-500 de grame, că eu, ca ospătar, nu puteam marca mai mult.

Atunci, în 1989, în shopuri nu se mai găseau numai produse străine, ci și produse românești: ulei, în sticle de

jumătate, nu ca la Alimentară, unde de multe ori era vărsat, zahăr, țigări românești — Snagov cartonat, RT, Virginia, băuturi precum lichiorul de mentă și de ciocolată. Dar se găseau în shop și electrocasnice și electronice. Dacă reușeau să faci rost de valută, îți puteai cumpăra un frigider Gorenje sau un televizor Telecolor. Poate că într-o stațiune balneoclimaterică lumea trăia atunci mai bine decât în alte părți.”

(a consemnat Irina MUNTEANU)

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Conform calendarului aprobat, ziarista Marta Cuișbuș își publică ancheta pe temă: cum se achită unitățile comerciale bucureștene de sarcina de-a oferi cumpărătorilor cadouri frumoase pentru soții, mame, bunici și fetițe.

Comerțul de stat și industria ușoară întâmpină primăvara! La magazinele centrale vizitate de ziaristă („Romarta”, „Univesal”, „București”, „Eva”, „Majestic”) „s-au făcut eforturi să ofere mărfuri de rafinament, de buget, de cea mai bună calitate”.

Pachete de cadouri gata pregătite își așteaptă cumpărătorii — baticuri, fulare, lenjerie, bibelouri, cosmetice. Prilej de-a lăuda fabricile producătoare: „Mătasea populară”, „Tricodava” și „Select” din București, „Nivea” — Brașov și „Farmec” — Cluj-Napoca, „Smirodava” — Roman etc.

Ce-a mai făcut președintele Nicolae Ceaușescu

Cap de listă în presa zilei e ședința Comitetului Politic Executiv al CC al PCR de ieri. Prima „informație” — a fost prezidată de Nicolae Ceaușescu. Cuvintele „cheie” — raport, plan de măsuri, campanie, realizări, sarcini. S-a discutat despre planul pe ianuarie și februarie și măsurile de realizare a lui pe primul trimestru din '89; majorarea retribuițiilor și pensiilor; folosirea rațională a apei și păstrarea calității ei; regimul pietrelor semiprețioase; recensământul animalelor de anul trecut; campania agricolă de primăvară; exploatarea și consumul blocurilor de marmură, calcar polichrom, travertin și granit; fenomenele demografice; sărbătorirea zilei de 1 Mai, vizita lui Seyyed Ali Khamenei.

Cărți și autori

Îubitorii de literatură erau înștiințați că în librării au intrat cărți noi. Editura Ion Creangă a scos „Clopoteii iernii” de Harri Negrin, iar Facla de la Timișoara a publicat volumul de versuri „Glas albastru de stea” semnat de jurnalistul radio Gheorghe Daragiu. Editura Eminescu (condusă de Valeriu Răpeanu) a difuzat „Opțiuni și retropective” de Gabriel Tepelea. În bibliografia autorului nu sunt referiri la anii de detenție politică ca fost țărănist. Cât despre ultima carte a Editurii Sport Turism, cu siguranță

s-a vândut ca pâinea caldă — „Pe urmele lui Al. O. Teodorescu-Păstorel” de Mircea Handoca. Semnalul editorial o prețuiește și cu catrenul: „Am păstror în viață vi-nuri rare / (De-aceia imi și zice Păstorel) / și de la Grasă până la Otolen / Le-am prețuit, pe rând, pe fiecare”.

Ce visează o primărită

„Vine ziua femeii! — o anunță Bogdan Nisipoiu de la Flacăra pe Marieta Manea, primarul orașului Predeal. Ce visează o primărită?” „Are și vise frumoase dar și vise care n-o lasă să doarmă”, zice interviuata. „Pentru Dumneavoastră?” — insistă ziaristul. „Pentru mine?” — „Tricodava” și „Select” din București, „Nivea” — Brașov și „Farmec” — Cluj-Napoca, „Smirodava” — Roman etc.

Pentru oamenii muncii, planuri estivale

Pliantul turistic nou apărut pentru vara lui 1989 recomandă: Pentru mare, rețineți locuri din timp! Printre cele mai atractive oferte estivale pe Litoralul Mării Negre sunt menționate (fără consemnarea formalităților și costului): Istambul — avion — o zi; Valea Prahovei — avion — 2 zile; Monumente de artă din Bucovina — avion și autocar — 2 zile; Delta Dunării — 2 zile — hidrobuș; Picnic la Herghelea de cai — Manălia; Degustare de vinuri — crama Murfatlar.

Se vor organiza și primiri pentru oaspeți, după naționalitatea lor: pentru români, fișete — pâine cu sare; pentru englezi — ceai, pentru nemți — dulciuri.

Lavinia BETA

Privind cele 24 de calendare ale anului 1989, trimise la redacție de Tauber Ernő, înțelegem mecanismele rudimentare ale publicității din acea epocă

Autopsia unei interdicții

(Urmare din pag. 1)

Vestea a primit-o la 30 august 1988, în localitatea Comana (la 40 km de București), unde avea o casă la țară: „Ziua de 30 august 1988 a început destul de ciudat, în minte fiecare amănunt pentru că am rămas marcată, își amintește poeta. Nu din cauza interdicției pe care am primit-o, de care am aflat numai seara. La noi veneau în ultimul timp multe personaje ciudate. Erau oameni cu care nu eram în relații de prietenie, pe care-i cunoșteam, dar niciodată nu se pusese problema să ne viziteze. Și ne trezeam dintr-o dată cu ei la poartă, susținând că au trecut întâmplător (la 40 de km de București). Însă întotdeauna în cadrul conversației ușoare, nevinovate, apăreau întrebări de genul: «Nu ai de gând să faci nimic?», «Nu scrii în străinătate? Nu te aperi?».

În 30 august a apărut la poartă un tânăr foarte bizar – extraordinar de înalt și de slab –, care a spus că vrea să vorbească cu mine. I-a spus soțului meu că trebuia să mă vadă, să-mi ceară ceva esențial. Când de răspunsul meu depinde dacă se va sinucide sau nu în acea zi. Ceea ce-mi cerea el era adresa Europei Libere, a Monicăi Lovinescu, a Ambasadei Sovietice și a Mossad-ului, deoarece erau singurele locuri unde putea să protesteze pentru ceea ce se întâmpla în țară, și dacă îl refuzam și nu reușea să-și ducă la capăt protestul se va sinucide.

A fost ca un coșmar. Îi repetam la nesfârșit că nu cunoșteam nici una din adresele cerute. Am făcut tot ce-am putut să-l convingem să renunțe la sinucidere. Putea fi la fel de bine un provocator sau un labil psihic. În cele din urmă, soțul meu l-a condus la gară la ultimul tren, care era la 9:00 seara, ca să fie sigur că se suie în vagon.

În timp ce soțul meu era la gară, a sosit de la București sora mea. Venise pentru că Roger Câmpănu, secretarul general de redacție de la România Literară, îi telefonase să mă anunțe că s-a întâmplat ceva grav, nu putea să publice nici articolul pe care-l dădusem pentru săptămâna aceea, nici cel de rezervă (existau întotdeauna unul sau mai multe de rezervă, pentru cazul în care un text era respins). Am plecat noaptea cu mașina spre București, ca să fim dimineața în oraș.

Cum se realiza o interdicție? Doar verbal, ne spune doamna Ana Blandiana, pentru că regimul avea grijă să nu rămână nimic scris. „Nu se anunța nimic în scris. Dacă nu aș fi avut rubrică – aveam și în 1985, și în 1988, rubrică la România Literară – nici nu aș fi aflat că nu mai am dreptul să public. Un scriitor publică o carte la câțiva ani, nu se observă imediat că între timp numele lui nu mai este publicat. Așa însă, se vedea că înceta să apară rubrica. Când ne-am întâlnit, Roger

O vedetă pe strada mea

„Cine este acest personaj, Pe care îmi permit Să-l numesc cel mai vestit/ Motan din oraș, Cărui a s-a scris poezii Și i s-a făcut portrete, Așa cum se obișnuiește printre vedete;

Despre care, pe lângă toate, S-au făcut și desene animate Palpitante și pline de umor Date la televizor?

Ei bine, după toate aceste succese De necontestat Și de necrezut, Arpagic, cum era și de așteptat, S-a cam încrezut.

Dar nici nu e de mirare: Când iese la plimbare Toată strada, emoționată Se-mbulzește să-l vadă;

Ferestrele se dau de perete, Copiii uită de caiete, Crengile se apleacă peste gard, E o aglomerație ca pe bulevard.

Mașinile sunt obligate Să încetinească, Se aruncă ocheade În manieră pisi-cească.

I se dau flori, Pâine cu sare, Câte-o scrisoare În plic Și toată lumea strigă: „Arpagic, Arpagic!”

El înaintează important Și hai-hui Dă un sfat, Ascultă un protest mai sonor (Ca acela al unei cloște cu pui, împotriva unui motan vânător)

Distribue zămbete, străngeri de labă, Câte-o amendă Sau, mai degrabă, Admonestare Și toată lumea e atentă Și recunoșcătoare.

Poezie din volumul de versuri pentru copii „Intâmplări de pe strada mea”, București, Editura Ion Creangă, 1988

Pentru ai compromite imaginea, Securitatea a lansat zvonul că Ana Blandiana începuse procedurile pentru plecarea definitivă din țară FOTO: Arhiva personală Ana Blandiana

Câmpănu mi-a spus, negru de tristețe și neliniște, că nu mă mai pot publica, deoarece li s-a interzis «de sus».

La Uniunea Scriitorilor, președintele mi-a promis că se va interesa despre ce s-a întâmplat. După câteva zile m-a anunțat și el că decizia venise de undeva foarte de sus, și că nu se știa dacă, când și cum se va reveni asupra ridicării dreptului la semnătură. În orice caz, nu se mai punea problema să am rubrică la România Literară.

Intrată pentru a treia oară în „atenția” regimului, poeta a devenit ținta acțiunilor de discreditare: „La puțin timp, deci la începutul lui septembrie, cineva de la Radio, întâlnindu-mă pe stradă, m-a întrebat: «Ce faci? Ești aici? Ce faci aici?» «Ce să fac, mă duc acasă», am răspuns eu, care locuiesc lângă Radio. «Da, dar cutare – și mi-a spus numele unui coleg de la Radio pe care îl știam și eu – mi-a povestit că te-a întâlnit ieri pe aeroportul din Lisabona». După aceea n-am mai auzit că sunt la Lisabona sau în altă parte, am auzit în schimb că aș fi cerut plecarea definitivă din țară. La asta nu mai aveam cum să reacționez – putea să dureze ani de zile. Și orice aș fi făcut între timp se putea spune: «Ii dai mâna să fie curajoasă, cât tot pleacă...». Țin minte că asta m-a marcat foarte tare.

Șicanele n-au speriat-o pe Ana Blandiana, fiind hotărâtă să-și facă publică nemulțumirea pentru nedreptatea care i se făcuse: „Când s-au împlinit șase luni de la interdicție, la 3 martie 1989, am scris o scrisoare adresată lui Ceaușescu, pe care am depus-o la Registratura CC al PCR; apoi am mai lăsat copii, «spre știință», în alte 22 de locuri: la Consiliul Culturii și Educației Socialiste (numele Ministerului Culturii din epocă); la Academia de Științe, la Academia Română; la agențiile de știri; la Uniunea Scriitorilor; la zărele principale etc.

În memoriu spuneam că faptul că fusesem interzisă era, potrivit legilor țării, ilegal, deoarece mi se lua dreptul la muncă, care este un drept inalienabil. Eu sunt un scriitor român care scriu în limba română și trebuie să am dreptul să public în limba și în țara mea, nu să exist doar ca scriitor tradus în străinătate. Ceream dreptul la muncă, nu discutam despre nimic altceva.

Cele 22 de copii le-am depus nu pentru că speram să-mi răspundă cineva (presupunem că n-o să primesc nici un răspuns, ceea ce s-a și întâmplat), dar doream să trimit scrisoarea în străinătate – pentru că mai rea decât interdicția era camuflarea interdicției – și nu voiam să fiu, logic, singura care ar fi putut-o face. Intenția am dus-o la capăt, prin intermediul unei studente grecoace de la Facultatea de Medicină. I-am dat memoriul și mai multe adrese la care

să îl trimită din Grecia: editorului și traducătorului meu de la Londra, Peter Jay, care între timp scrisese și protestase la Uniunea Scriitorilor pentru ceea ce mi se întâmplase; la Universitatea din Heidelberg, profesorilor Klaus Heitmann și S. Damian, care mă mai invitaseră înainte acolo, auziseră ce se întâmplase și organizaseră o manifestare de solidaritate cu mine; și profesorului Lorenzo Renzi de la Universitatea din Padova, care inițiasă, împreună cu marele poet Andrea Zanzotto, o scrisoare deschisă către Ceaușescu, pe care au publicat-o, semnată de 37 de scriitori și universitari italieni, în care se solidarizau cu mine și cereau să mi se redea dreptul la liberă expresie.

Memoriul meu s-a citit la BBC, trimis de Peter Jay, iar S. Damian l-a trimis Europei Libere, unde a fost difuzat și un interviu cu Lorenzo Renzi, despre întreaga poveste.

Reacțiile internaționale i-au făcut pe responsabilii regimului să-i răspundă Anei Blandiana. Soluția a fost o nouă acțiune deșănțată: „La vreo două luni după ce am scris scrisoarea, am fost chemată, deși nu eram membră de partid, la Comitetul Central, la Secția Cultură, unde era șefa Emilia Sonia. M-a primit inconjurată de colaboratori și prima întrebare pe care mi-a pus-o a fost: «Vreți să faceți scandal internațional?». Și apoi: «Cum v-au apărut traduceri în străinătate? Cum le-ați trimis?». I-am spus: «Nu le-am trimis, sunt traduceri ale unor cărți ale mele apărute în România, cărțile circulă». «Da, dar cum au plecat din România?». «Cărțile circulă, există instituții românești care fac legătura cu bibliotecile din afara țării».

«Vreți să faceți scandal», a repetat ea, «ei bine, n-o să vă folosească scandalul – vă publicăm cartea». Înainte de întrecerea din 30 august, eu aveam la Editura Minerva, în colecția Biblioteca pentru toți, o carte de poezii (selecție din toate volumele) care se afla în bun de timp. Dar, bineînțeles, nu se mai pusesse problema să apară după scandalul cu Arpagic. Acum îmi spunea că i se dă drumul. Într-adevăr, s-a dat drumul cărții, dar s-a retras din circuit după nici trei zile. Era destul ca să se susțină că nu eram interzisă, din moment ce mi-a apărut o carte.

Dar când, în săptămâna următoare, Nicolae Manolescu a scris o cronică acestei cărți, cronică a fost scoasă din pagină. Avea s-o publice în primul număr al României Literare de după revoluție, împreună cu întreaga poveste.

Ulterior nu s-a produs nici o ameliorare a statutului Anei Blandiana, fiind pe lista poezilor puși la index în anul 1989. În afara țării se vorbea din plin despre ea, în țară nimic!

Ilarion ȚIU

RADIOGRAFII CULINARE

Informarea culinară, un fapt de cultură

Cartea „Bucătărie și sănătate”, apărută la Editura Tehnică, în anul 1989, este o selecție de rețete care au o vechime de peste 150 de ani, adunate din țările aflate în centrul Europei. Se adresează tuturor gospodinelor, din toate straturile sociale. Autorii Nicolae Mihai și Adriana Mihai propun cititorilor un capitol numit „Elemente de medicină în bucătărie”, în care tratează compoziția și rolul alimentelor. Aici aflăm noțiunile elementare pe care trebuie să le cunoască orice bucătar înainte de a se apuca de gătit. Aceste informații se referă la numărul proteinelor, lipidelor și al glucidelor din ficat, creier, zahăr etc., la vitamine, substanțe minerale, alcool, fibre alimentare. Tot aici aflăm și câte feluri de mâncare este bine să se servească la o masă, ce înseamnă mâncare bună, mâncare rea, grea sau ușoară.

În această carte este și un capitol intitulat „Unele precizări”, în care predomină probleme de terminologie și sfaturi practice. În prefață citim justificarea acestui capitol: „Credem că informarea fiecărei generații, informarea asupra termenilor culinari, de care se va folosi apoi toată viața, e un fapt de cultură, a cărei lipsă creează nenumărate stări penibile și complexe greu de vindecat”.

Iată câteva definiții, pe care autorii le consideră foarte utile celor care gătesc. „Civet” (fr. Civet = arpagic) este tocana de vânat cu arpagic. „Fașirt” este carne tocată, coaptă sau prăjită. „Gratin” (fr. gratin) este un preparat culinar, acoperit cu pesmet și copt în cuptor. Dar are și sensul de vas de bucătărie, din faianță, rezistent la foc, în care se grătează preparatele. „Ludaie” este regionalism și înseamnă specie de dovlecei, dar și preparat culinar din dovlecei matur. „Tosața” este amestecul de grăsimi, de apă, de suc de carne, de resturi de carne rumenită ce rămân în tigaia în care s-a prăjit carnea, se poate mânca pe pâine sau cu mămăligă, se poate adăuga la mușchi, cartofi zdrobiți etc. „Turnedo” (fr. tournedos) este carne din mușchi de vițel preparată în sos picant. „Volovan” (fr. vol-avent) înseamnă aperitiv de foietaj umplut cu carne, pește, ciuperca etc.

Sfaturile practice din acest volum se referă la păstrarea legumelor, fierberea, frăgezirea, tocarea sau frigerea cărnii, cum se prepară mâncărurile pane, cum se fierb făinoasele și laptele. Nu lipsește nici tabelul cu unitățile de măsură folosite în bucătărie și echivalentul lor în grame sau în mililitri.

Urmează apoi rețetele, de la aperitive, feluri de mâncare, ciorbe și borsuri. Găsim la sfârșitul cărții un capitol despre conceperea meniurilor pentru tipul

hipoponderal, normoponderal, supraponderal, pentru cure de slăbire, pentru masa de prânz și pentru mese și musafiri deosebite.

Am ales din carte două rețete mai deosebite pentru vremea aceea, dar care lasă loc de visare gospodinelor dintr-un timp în care restricțiile – cauzate uneori de lipsa ingredientelor de bază – erau la ordinea zilei. Pentru „gâina cu fructe” aveți nevoie de o găină, două linguri de unt, o lingură rasă de făină, 5 lingurițe de zahăr, sare, 400 g caise uscate sau șase gutui potrivite sau 750 g prune uscate sau șase pere mari. Gâina se taie în 10-11 bucăți, care se prăjesc pe ambele părți în unt și se scot apoi din cratiță. În sosul rămas se pune făina și se lasă să se îngălbenească, amestecând mereu. Se stinge cu apă caldă și se lasă să fiarbă. În sosul rezultat se pun bucățile de carne, se lasă să dea două-trei clocote, apoi se adaugă fructele și zahărul uscat (zahărul se arde într-o craticioară, apoi se stinge cu o jumătate de pahar de apă și se amestecă, pe foc, până se dizolvă complet). Măncarea se lasă să fiarbă, pe foc mic, fără capac, până se înmoaie bine carnea, mișcând din când în când cratița, ca să nu se prindă mâncarea. Dacă se prepară cu caise uscate sau cu prune uscate, fructele se pun la fiert o dată cu carnea. Când se prepară cu gutui sau cu pere, acestea nu se curăță de coajă, se taie felii ca portocalele, se rumenesc la foc iute în grăsimi incinsă, pe ambele părți ale felurilor (ca să nu se sfărâme la fiert) și se adaugă în mâncare când carnea este aproape fiartă. Când se ia de pe foc se poate adăuga o bucată de unt proaspăt.

Pentru papricașul de mistreț sunt necesare 750 g carne, 4-5 cepe, 3 linguri de ulei sau untură, două linguri bulion, sare, piper, boia, o frunză de dafin, un păhărel smântână, găluște din aluat sau cartofi. Carnea marinată și zvântată se taie în cuburi care se prăjesc puțin în ulei sau în untură incinsă, apoi se scot într-un castron. În cratița în care s-a prăjit carnea se căleşte ceapa tocată, se presară cu boia și cu piper, apoi se adaugă bulionul diluat în marinată și frunza de dafin. Carnea se pune înapoi în sos și se lasă să fiarbă, sub capac, la foc mic. La nevoie se adaugă câte puțină marinată. Se potrivește de sare. Când papricașul este gata, se adaugă găluștele de aluat preparate și fierte separat și se mai lasă să fiarbă câteva minute la foc mic. În sos se poate adăuga un păhărel de smântână. În loc de găluște, papricașul se poate prepara cu cartofi. În acest caz, cartofii tăiați în lung se pun în cratiță să fiarbă când carnea este aproape moale.

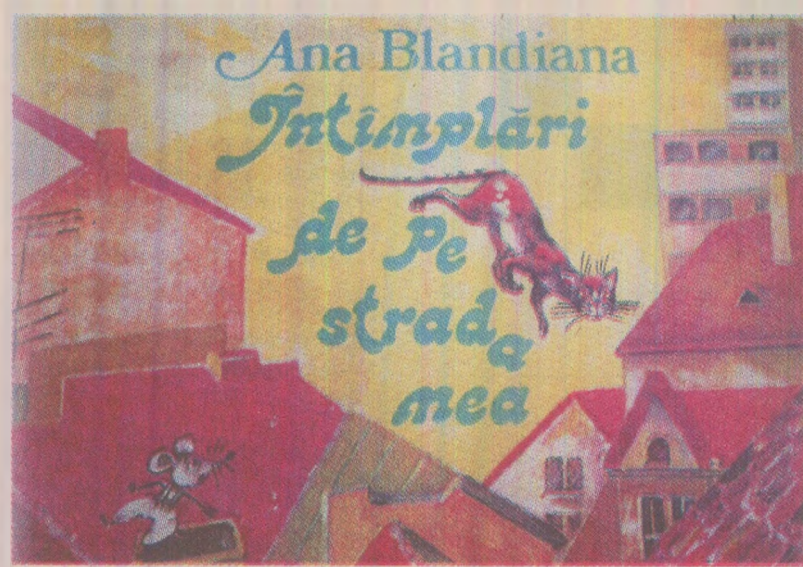
Carmen DRĂGAN
Maria BELU-BURTEA

SOARTA CIUDATĂ A UNOR CĂRȚI

Despre condiția autorului în timpul regimului comunist și limitele libertății de creație s-a vorbit mult după 1990. Scriitorii au povestit, critica literară a teoretizat, analizat, chestionarea cenzurii s-a întors pe toate fețele. Precum oamenii înșiși, cărțile au suferit de „boli” mai ușoare și, în puține cazuri, de maladii mortale, traduse în epocă prin interdicția de a apărea sau prin retragerea de pe piață. Cercetătorii fenomenului cenzurii au identificat mai multe etape: precenzura – totalitatea presiunilor făcute asupra autorului în faza de elaborare a opere, în vârstă tânără). Primul poem, „Crucea copiilor”, era o aluzie clară la decretul ceaușist de interdicție a avortului (...). În sfârșit, cel mai viliul și mai transparent poem pare a fi fost al patrulea, intitulat „Eu cred”: „Eu cred că suntem un popor vegetal/De unde altfel liniștea/In care așteptăm desfrunzirea/De unde curajul/De a ne lăsa pe tobanul somnului/Până aproape de moarte/Cu siguranță/Că vom mai fi în stare să ne mai naștem/Din nou/De unde altfel vreo dată/Un copac revoltându-se?”. Ca o ironie a sorții, e de menționat faptul că aceste

poeme au apărut în luna decembrie, lună în care, peste șapte ani, poporul român va arăta că nu e, totuși, un popor vegetal! După aceste poeme, Anei Blandiana i s-a suspendat tableta săptămânală din România Literară, i s-a retras chiar dreptul de publicare, pentru o perioadă de trei luni, iar redactorul șef, Stelian Motiș, și adjunctul său, Dumitru Constantin, au fost schimbați de la conducerea revistei Armfiteatrul. În toate redacțiile a fost trimisă o circulară în care se atrăgea atenția că numele Blandianei nu mai poate fi amintit nici măcar în articolele de critică! Suspendarea dreptului de semnătură era un lucru extrem de grav, care nu se întâmpla nici în anii terorii staliniste, când dreptul la semnătură era retras doar celor care plecau definitiv din țară (cf. Mircea Zăciu, Jurnal, 1996, p. 218-221). Autoritățile au revenit asupra interdicției impuse Anei Blandiana, datorită protestelor internaționale, iar Ceaușescu ținea încă la imaginea lui externă.

Un nou scandal legat de Ana Blandiana se va ivi în 1988, o dată cu apariția unei cărți „nevinovate” pentru copii, „Intâmplări de pe strada mea”.

Motanu Arpagic, un păsor cu personalitate...

De-a lungul celor 60 de ani petrecuți în librărie, am avut și cazuri ciudate de difuzare a unor cărți, fie în sensul retragerii lor urgente din circuit, fie al difuzării „dirijate” în cazul altora. Am să dau câteva exemple, în ordine strict cronologică a acestora. (...)

Un caz foarte interesant l-a reprezentat Ana Blandiana. În revista Armfiteatrul, an XVIII, nr. 12 (228), decembrie 1982, p. 10, sub genericul „Antologica”, i s-a publicat un grupaj de poeme. Aceste poeme au devenit imediat „samizdat” (un cuvânt rusec, de largă circulație în Occident, neînregistrat în dicționarele noastre antedecembriste, desemnând un ansamblu de mijloace

În anii '80, Yasser Arafat era printre cei mai frecvenți „lideri ai lumii” care-l vizitau pe Nicolae Ceaușescu la București FOTO: Arhivele Naționale

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ

ROMÂNIA RIDICĂ LA RANG DE AMBASADĂ MISIUNEA PALESTINIANĂ DIN BUCUREȘTI

România a ridicat reprezentanța permanentă a OEP (Organizația pentru Eliberarea Palestinei) din București la rangul de ambasadă. Mișcarea s-a petrecut după ce România a recunoscut oficial statul Palestina recent proclamat de OEP.

Apărent, România a luat această decizie în timpul vizitei delegației OEP în RSR, la 16 și 21 ianuarie. Șeful departamentului politic, Faruk Kaddoumi l-a întâlnit pe liderul PCR Nicolae Ceaușescu și alți oficiali. Anunțul a fost făcut pentru prima dată de Kaddoumi la conferința de presă de la București.

Kaddoumi a anunțat cu recunoștință că România a fost unul dintre primele state din lume care a recunoscut „Statul Independent al Palestinei” proclamat de Consiliul Național al Palestinei (CNP) aflat în exil, la întrunirea sa din Algiers, la 5 noiembrie 1988. Într-adevăr, chiar a doua zi, România a salutat oficial această hotărâre printr-o declarație.

Inițierea ambasadei palestiniene nu a urmat însă imediat recunoașterii oficiale din partea României, la 24 noiembrie. Decizia României, unul din puținele state care au hotărât să ridice relațiile cu Palestina la nivel diplomatic, reflectă relațiile strânse cu OEP și relațiile călduroase dintre Ceaușescu și președintele Yasser Arafat.

Deși România a fost singurul stat semnatar al Tratatului de la Varșovia ce a menținut relațiile diplomatice cu Israelul după războiul din 1967 din Orientul Mijlociu, Bucureștiul a dezvoltat relații deosebit de strânse cu OEP în ultimul deceniu. România a recunoscut că fiind printre primele state din lume ce au recunoscut oficial OEP și care au acceptat o „reprezentanță permanentă” a OEP la București; România a făcut acest pas în 1974, înaintea Moscovei și a altor state care au semnat la Varșovia. De-a lungul timpului, viziunea lui

Ceaușescu despre conflictul arabo-israelian a avut multe puncte în comun cu OEP: scoaterea Israelului din „teritoriile arabe ocupate”, înființarea unui stat palestinian independent sub conducerea OEP; includerea URSS în negocierii alături de SUA; garanții internaționale privind securitatea tuturor statelor din zonă, inclusiv a Israelului și a proiectatului stat palestinian.

Termenii prin care Ceaușescu a susținut toate aceste puncte, încă din 1977, diferă de cele ale OEP într-o singură privință: în timp ce OEP cere orașul Israel, liderul român nu abordează public acest aspect niciodată. Totuși, într-un comunicat recent, semnat de primul-ministru Constantin Dăscălescu și de omologul său sirian Mahmud Al-Zoubi, se cerea ca Israelul să elibereze „și Ierusalimul arab”.

Termenii lui Ceaușescu sunt, de asemenea, greu de distins de cei care se regăsesc în „planul de pace” pentru Orientul Mijlociu al URSS, numit și „planul Brejnev”, după liderul sovietic care l-a promulgat în 1977; Ceaușescu a promovat acest plan în nume propriu, uneori chiar și-a atribuit paternitatea lui.

Recent însă, URSS a încercat să pară mai reținută cu privire la participarea sa la o posibilă conferință internațională, ceea ce l-a plasat pe Ceaușescu într-o poziție mai apropiată de OEP decât de Uniunea Sovietică. Spre deosebire de URSS, Ceaușescu a continuat să insiste asupra independenței Palestinei și plasării ei sub conducerea OEP și asupra participării OEP, cu drepturi depline, la negocierile internaționale. Astfel, Ceaușescu a făcut un pas mai departe față de Uniunea Sovietică.

Dincolo de similaritatea vederilor lor cu privire la conflictul arabo-israelian, Ceaușescu și Arafat au dezvoltat de-a lungul anilor o relație personală deosebită. Din 1974 ei au avut 27 de întâlniri și frecvența acestora a crescut în

ultimii ani; patru întâlniri oficiale, de exemplu, au avut loc doar în 1988. Astfel, Arafat este cel mai frecvent interlocutor al lui Ceaușescu pe scena internațională.

La întâlnirile dintre Ceaușescu și Arafat au participat, de obicei, în ultimii ani, generalul Ion Coman, prim-secretar pe probleme militare și de securitate și Tudor Postelnicu, șef al Securității, mai nou ministru al Afacerilor Interne. Se crede că România susține OEP din punct de vedere militar, logistic și pe probleme de informații. Arafat și alți lideri ai OEP și-au exprimat adesea, public, recunoștința pentru „sprijinul material” oferit de România.

România a mai cultivat relații și cu alți lideri ai OEP. Ceaușescu și alți lideri români i-au primit adesea pe aceștia. Doar în 1988, de exemplu, Georges Habbash și Nayef Hawatme, lideri ai Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei, respectiv al Frontului Democrat pentru Eliberarea Palestinei, au condus delegații în România; ambii erau figuri familiare din vizitele anterioare. Amplitudinea cu care presa a reflectat aceste vizite indică faptul că Ceaușescu continuă să îi îndemne pe liderii diferitelor facțiuni să șteargă diferențele dintre ele și să „întărească unitatea OEP”.

Având în vedere relația pe care a construit-o de-a lungul anilor cu OEP, pasul pe care România tocmai l-a făcut, deschizând această ambasadă, era de așteptat.

Radio Europa Liberă (München) - Raport al secției de cercetare, condusă de dr. M. Șafir. Document din „Arhiva 1989”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
Vladimir SOCOR
(Traducere de Eliza DUMITRESCU)

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Întreprinderea Marmura București încadrează de urgență prin concurs consilier juridic, arhitect (bărbați).

Întreprinderea de vinuri și rachii București-Est, cu sediul în Șos. Electronicii nr.19, Sector 2, încadrează în condițiile legii personal de pază, domiciliul stabil în municipiul București.

TCERT - cu sediul în București Șos. Orhideelor nr. 39 bis, Sector 1, încadrează în condițiile Legii nr. 12/1977, următoarele categorii de personal: ingineri electroniști, frezori ctg. 2-4, strungari ctg. 2-4, lăcătuși-ajustori ctg. 2-4, vopsitori industriali ctg. 2-4. Doritorii trebuie să aibă domiciliul stabil în municipiul București.

VÂNZĂRI

Dormitor lemn trandafir, televizor Temp, radio Sony-Universum 16 scurte, posturi fixe, mufe Eurocart, frigider Arctic, telecomandă GX 747.

Fototapet Superangular, blitz, mozaic, fotomăritor, uscător, lămpi, filtre, becuri, ramă, trepid, diverse foto.

Vând sare nichel, placă nichel, agent luciu, ortofosforic, șabe păsă 300 mm, sârmă aluminiu 5 mm, hexagon alamă 14 mm, sârmă alamă de 1 mm și 4 mm.

Vând polizor 220 V Elin cu 2 axe 2,5 HP, cu postament, universale strung 300, 200, cornier 40 mm, teavă fier, 1-toll, barcă ataș tip Simpson, butoale tablă 220 l, boiler 100 ltr.

Biblioteca Nina, sufragerie, hol cu colțar, vitrină, servanță, taburete, vicioară, landou, palton bărbătesc, flasc, bară Dacia.

Televizor Miraj 3, radio Melodiă, magnetofon Majak, calculator Casio, computer Atari.

Moskvici 407 în circulație, motor RK complet cu cauciucuri bune, caroserie, tapijerie uzată, vând.

Vând două fotolii + o canapea, dormitor tineret Bonanza, televizor Opera, două module bibliotecă. Cumpăr casă de bani.

Magnetofon Rostov, radio Bucur 3, difuzoare, motorată, cutii pentru boxe, carcasa magnetofon B 4, vaillant, piese Wartburg.

tv 3 martie 1989

19:00 Telegazeta

19:25 Agricultură socialistă sub semnul marilor împliniri. Documentar artistic. Producție a Casei de Filme Unu. Scenariu A.I. Zăinescu. Regia Alecu Croitoru

20:30 România în lume. Documentar. Redactor Felicia Meleşcanu

20:50 Copiii cântă patria și partidul. Program literar-muzical-coregrafic susținut de formații pionierești laureate ale Festivalului național „Cântarea României”. Redactor Ina Stănescu

21:10 Imagini din Maroc. Documentar de Grațiana Ripeanu

21:20 Univers, materie, viață. Emisiuni de educație materialist-științifică

Istoria pământului. Episodul I. Fc marea Pământului. Prezintă dr. ing. Andrei Soare, de la Institutul de Geologie și Geofizică București. Redactor Ion Ruș

21:50 Telegazeta

22:00 Închiderea programului

vremea

În țară, vremea a fost în general instabilă și s-a răcit. Cerul a fost temporar noros. S-au semnalat ploici cu caracter de averse pe arii extinse, în regiunile sud-estice, și doar pe alocuri în rest. Vântul a suflat slab până la moderat, cu unele intensificări în regiunile estice, cu viteze între 40 până la 50 km pe oră. Temperaturile minime au fost cuprinse între -3 și +6 grade, iar maximele, în general, între 6 și 14 grade. În București, vremea a fost în general instabilă, iar cerul temporar noros. A plouat și sub formă de averse. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile minime au fost cuprinse între 0 și 3 grade, iar cele maxime între 8 și 12 grade.

Ungaria sesizează Organizația Națiunilor Unite privind România

Geneva - Luând cuvântul în fața Comisiei Națiunilor Unite pentru drepturile omului, secretarul de Stat maghiar pentru Afaceri Externe, Gyula Horn, a declarat: „Drepturile civice, drepturile sociale, economice și culturale ale individului și ale naționalităților sunt sfidate și încălcate în România”. Fără a ezita, diplomatul maghiar s-a declarat dispus să susțină numirea unui raportor ONU chemat să ancheteze violările comise de regimul de la București.

limbă, asimilarea forțată și limitarea libertății religioase constituie violări ale drepturilor omului”, a declarat ministrul maghiar, adăugând că din cauza celor 13 mii de refugiați sosiți în țara sa din România - dintre care cel puțin jumătate ilegal - țara sa intenționează să adere la Convenția pentru refugiați din 1951 și o misiune UNHCR a fost deplasată în Ungaria. Adevărul (Israel), 3 martie 1989
Articol primit prin bunăvoința doamnei Ditta Goshen, coordonatoarea a Centrului de Studii și Cercetare a Istoriei Evreilor din România de la Universitatea Ebraică din Ierusalim

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Angajații hotelurilor bucureștene, „modele” de aroganță

Pe scara A a blocului 102 situat în Strada Zboina Neagră nr. 3, Sectorul 6, din Capitală, locuiesc 52 de familii. Ca peste tot, și aici sunt locatarii în vârstă, femei gavide, copii etc., care de un timp sunt obligați să urce și să coboare cele opt etaje pe scări, pentru că liftul nu funcționează.

„Întreprinderea Ascensorul”, în a cărei sarcină cade asigurarea bunei funcționări a ascensoarelor - ne scrie ing. Sachs Carol, locatar al acestui bloc - a găsit de cuviință să oprească ambele ascensoare de la scara noastră, invocând argumentul că ele urmează să fie puse în revizie generală. Unul a fost oprit de trei luni, iar al doilea de o lună, fără ca până în ziua de azi să fi început lucrările de revizie măcar la unul dintre ele. S-a intervenit în repetate rânduri la conducerea tehnică a întreprinderii, dar

fără nici un rezultat. Ne întrebăm: care este argumentul opririi simultane a ambelor ascensoare, când se putea face revizia lor succesivă, aceasta cu atât mai mult cu cât, în momentul opririi lor, ambele se aflau în stare de funcționare?”

Treburile deosebite l-au adus pe profesorul Grigori Dumitru din Piața Neamț, în prezent pensionar, prin București. „Cum nu aveam unde să stăm o zi, două, afirmă el într-o scrisoare adresată redacției, am solicitat cazare la mai multe hoteluri. Dar în loc de cameră, peste tot mi s-au dat răspunsuri răstite și de sus, recepționerii dovedind o atitudine arogantă, lipsită de cele mai elementare cerințe ale bunului-simț, dovadă că nu sunt educați și controlați de felul cum își fac datoria.

Afirmările erau susținute de argumente concrete, ceea ce ne-a determinat să trimitem scrisoarea spre soluționare conducerei Întreprinderii de turism, hoteluri și restaurante din București. În răspunsul sosit se precizează că pentru aspectele semnalate la hotelurile „Cismigiu”, „Palas”, „Dunărea” și „Astoria” s-a organizat o ședință de lucru cu administratorii de hoteluri și recepționerii din tura a doua, care au fost de serviciu în ziua respectivă, împreună cu directorii comerciali, șefii birourilor comerciale și lucrătorii care răspund de activitatea hotelieră din Centrala de hoteluri și restaurante, precum și cu lucrătorii serviciului prestații din cadrul ITHR București. În cadrul ședinței au fost prelucrate aspectele semnalate și s-au stabilit măsurile ce se impun.

În legătură cu acest prim aspect, socotim că ar fi fost necesar ca în răspuns să fie menționate „măsurile ce s-au impus”, fie și pentru a fi de învințură celor care confundă munca de recepționar cu cea de proprietar de hotel. Simpla discutare a faptelor semnalate nu este suficientă, nu dă garanția înlăturării comportamentului arogant, necivilizat, lipsit de soliditate al recepționarilor respectivi și al altora care procedează la fel. În continuare, în răspuns se afirmă că propunerea referitoare la construcția unui hotel în zona Gării de Nord este cuprinsă în programul de perspectivă, întocmindu-se un proiect pentru un amplasament pe actualul loc al hotelului și restaurantului „Grivița”.

Neculai ROȘCA
Știința, nr. 14480 din 1989

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Revista Rebus, nr. 14/1989

Protocol

ORIZONTAL: 1) Înregistrat la inventare. 2) Acțiune de binefacere. 3) Unități de măsură în agricultură - Contravaloarea unui lei. 4) A face uz de fals în acte - Volum legat în piele. 5) Parizian toamnă cu umeri căzuți. 6) Cadru pentru anunțuri familiale (pl) - Lăsatul bărbii - Vărfuri de creion! 7) Stop...cadru! - Portativ pentru note. 8) Unitate de măsură echivalentă cu piciorul - Rozătoare cu dinți mici și ascuțiți. 9) Loc de masă rezervat vegetarienilor - Activ la galerie. 10) Trecătoare la munte - Material pentru flori artificiale (pl).

VERTICAL: 1) Conform cu originalul. 2) Gură strâmbă - Bere...superioară. 3) Scule așchietoare - Îți stă în gât. 4) Cerc vicios - Unitate de stat. 5) Nedau de furcă - Evidențiat în domeniul culturii. 6) Dirijabile în formație (sg) - Se simte în largul său - Începutul memorabil. de comedie. 7) Crema satului - Oameni obișnuiți cu sacrificiul. 8) Ascuns la ciorap - Tunsu cu forța. 9) Are o funcție de programator - Unitate de mesagerie. 10) E ceva de neacceptat.

să râdem cu ei!

Comicul de TV George De Witt povestește despre o cunoștință întâmplătoare: „Era atât de complexat încât, dacă îi spunea liftierului la ce etaj merge, adăuga imediat «Sper că nu vă abateți din drum...»”.

După ce a văzut pentru prima oară un musical în America, un european, obișnuit cu operaeta vieneză, exclamă: „Foarte interesant! Nimeni nu putea să cânte, dar toată lumea cânta.”

„De fapt”, mărturisește ea unei prietene, „il iubesc pentru câteva lucruri: o căsuță, un iacht micuț, o piscină cochetă, un grăduleț pentru cat de cursă”.

Sandy și Mac, prieteni de multă vreme, pregătiseră, pentru prânz, doua bucăți de pește. Mac se servi primul și își luă în farfurie bucata cea mai mare. „Ce maniere mai sunt și astea, Mac?”, îi reproșă Sandy. „Dacă eram în locul tău, aș fi luat bucata cea mai mică!” „Uite”, răspunse Mac cu gura plină de pește, „poți fi mulțumit. Acum e a ta.”

Nepoata: Pur și simplu nu mai pot suporta toanele soțului meu. E mereu nemulțumit și nervos, nu mai mănânc și slăbesc încontinuu. De ce nu-l părăsești, atunci?, se revoltă mătușa.

„Sigur că asta intenționez, dar vreau întâi să ajung la 50 de kg.”

Într-un magazin de articole pentru femei se putea citi următorul anunț: 10% REDUCERE PENTRU ACEEA CARE CUMPĂRĂ ÎN 10 MINUTE DE LA INTRAREA ÎN MAGAZIN.

O societate de binefacere înființată de câteva americane din sud, hotărâse să scrie deținătorilor, ca să încerce să-i ajute intrucâtva. Faptul era dificil, pentru că în afară de numărul sub care au fost înregistrați, nu știau nimic despre ei. Una dintre doamne, mai inventivă, resurse la această formulă de adresare prietenoasă: „Dragă 688395, Pot să-ți spun 688?”
Almanah Știința tineretului '89

amintiri

Cascavalul Dobrogea, un produs „vânat” de români în magazinele Alimentara